

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

D[omi]nica nona post Trini[tatis]

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

Dominica IX. post Trinita.

q̄ part⁹ sequit⁹ ventrē. Ita q̄ si mater est serua: fet⁹ ē fru⁹. Propone ad loḡū z appli ca: q̄m si volūtas q̄ est radix et m̄r op̄ez ē mala: opa ipsa sunt mala. Isa. li. x. Opera eoz opa inutilia.

Dñica. viij. post Trini. Sermo. iij.

Attendite zc.

A Ipse spūs testimonium reddit dñi nro q̄ sum⁹ filij dei: si autē filij z heredes Ro. viij. Hoc autē est sime attendendū. Et sunt ibi tria noranda

Primū spūssci suauitas. Ipse spūs te/ stimonij reddit spūi nostro.

Scōm suauitatis honorabilitas. q̄ su/ Tertū hui⁹ hōno/ (mus filij dei. ris vtilitas. Si autē filij z heredes

De pmo Sap. xij. Q̄ bon⁹ z suauis est dñe spūs tu⁹ i nob. De alijs duobus Gal. iij. Itaq; tā nō est seru⁹ sed filij: q̄ si filius heres p̄ deum. Attendite.

Prim⁹ art. Questio de prudentia. in dñica infra oct. ascen.

Scūdus ar. In pced zc. In hoc autē dicendū de declaratiōis conclusione.

Eū em̄ ois arbor nō faciēs fructū sit exci/ dēda: sequit⁹ q̄ ad salutē p̄secutionē nō suf ficiūt folia x̄boz sine fructu honorū operū Ideo dicit dñs. Nō ois q̄ dicit mibi dñe dñe intrabit in regnū celoz: sed q̄ facit volūta tē patris mei q̄ in cel⁹ ē: ipse intrabit in regnū celoz. Ubi notāde sunt tres p̄sideratiōes.

Prima ē p̄sideratio horribil⁹ exclusiōis

Scōda est p̄sideratio laudabilis execu/ rabilis ingressiōis

Prima igit zc. q̄ dicit dñs q̄ dicit mibi dñe dñe intrabit in reg. ce. q. d. Quid me vocat⁹ dñe q̄ nō facit⁹ q̄ dico: vos est⁹ arbo res hñtes folia sine fructu. Urge. Audite desides: audite negligētes: audite iuvenes q̄ sic sperat⁹ q̄ in hoc saluari possit⁹ q̄ chri stiani appellamī z ch̄tianoz opa nō facit⁹ Dicit⁹ dñe dñe l. cogitatiōe z locutiōe: s; nō ope. vlt sic: dicitis dñe dñe spe z fide: s; nō charitate. **S**cōda est p̄sideratio lauda bilis executiōis: cū dicit. Sed q̄ facit vo. patris mei q̄ in cel⁹ ē. Est autē dei volūtas vt a pctis p̄uertamur z vere peniteam⁹. Eze. xvij. Nunq̄d volūtat⁹ mee ē mors ip̄i dicit dñs:

et nō vt p̄uertat⁹ a vijs suis z viuat. Item vera fide teneam⁹. Ebr. xij. sup. Hart. Que ē autē volūtas dī ipse dñs docet. Hec est inq̄t volūtas ei⁹ q̄ misit me/ vt ois qui videt filiū z credit in eū habeat vitā etnā Credulitat⁹ autē p̄bū z ad p̄fessionē respicit z ad actū. Qui ḡ nō p̄fiteat⁹ aut nō conuerfat⁹ s̄m p̄bū ch̄i: nō intrabit in regnū ce loz. Itē dei volūtas ē vt anias n̄ras sanctificem⁹. s. p̄ charitatē ardore tā erga deū q̄ primū. j. Thef. iij. Hec ē volūtas dei sanctificatio vitā. De ardore ḡ charitatis erga deū Lu. xij. Ignē veni mittere in terrā et q̄d volo nisi vt ardeat. Et de charitate ad primū. Q̄e. vj. Discidiam volo z nō sacrificiū

Tertia est p̄sideratio deside/ rabilis ingressiōis. q̄ ipse. s. q̄ facit volū. pa. mei itra. i. reg. ce. Hilarius. Celest⁹ regni iter obediētia volūtat⁹ dei: nō nūcupatio reptura est. Ecōtrario autē obedire nolentes grauit punitent. Exēplū de p̄mis parē tibi Gen. iij. Et de filijs isrl̄ eūctib; ad bel lū z mādatū dñi Nūc. xij. Itē de achōz Josue. vij. et d̄ saul. j. Re. xv. z. xvj. Itē d̄ q̄dā viro dī. iij. Re. xij. Deut. vij. Per q̄ p̄itis si inobedientes fuerit.

Tertū ar. Aud. zc. Sciēdū q̄ iura dī/ cunt Destruo p̄ncipali destruitur z accessoriū. de electiōe. Qualiter. et. l. de vsurj. l. Esos. et. ff. de rei v̄dicatiōe. l. Ex diuerso. Notat⁹: q̄d valeret siq̄s saluaret regē z dicit: viuat rex: z tñ p̄ditionem ei⁹ paret. Expone z applica notādo q̄ nō sufficit fides q̄ credim⁹ eū dñm: nisi assint et opa. Qm̄ sicut dicit Jac. ij. Fides sine opib; mortua est.

Dñica nona post Trini. Sermo p̄m⁹.

Redde ratio:

Redde ratio: nē vilitatiōis tue Lu. xvij. Nō sumus concupiscētes maloz. j. Eoz. x. Qm̄ sic est reddēda rō: iō cauedū ne sum⁹ concupiscētes maloz. Est autē triplex fugiēda concupiscētia: vt dicit Bona. in q̄daz tractatulo. s. Concupiscētia voluptat⁹. Eōz cupiscētia curiositat⁹: puta vidēdi pulcra et hñdi supuacua. et Concupiscētia vanitatis: pu ta favoris: laudis: z honoris. He sunt ra dices toti⁹ mali. De q̄b; j. Jo. ij. Omne q̄d est in mūdo: aut est concupiscētia carnis:

aut cupiditencia oculorum: aut superbia vite.
Redde ratio nem re.

Primo ar. An necessario sit iudicium generale futurum in q̄ erit d̄ oibz reddē da ro: d̄ nō. Nau. j. Non iudicabit dñs bis in idipm. sed de vno qz iudicat deus in morte ipsi. **C**ōtra est ecclesie fides et au/ roritates seprure. Patet Dat. xv. **R**espondet Sco. dist. xliij. q̄rti sniaz. q̄ iudici/ um generale esse futurum nō pōt demonstrari rōne naturali: sed auctoritate sacre seprure dicitur. Plures tñ ad h̄ sunt cōgruentie. Una qz in politia bñ ordi nata iusticia se/ creta nō sufficit: sed requirit publica. Scda: vt sicut fuit exitus vni oim rex in creatione ab vno p̄ncipio: ita decet vt sit vna finalis reductio ad fines vnicuiqz debitos. Vide etiā si vis qd Rich. d̄ s. in scdo aduentu/ ali: sabbato post p̄mā d̄nicam. articulo. ij.

Pro fundamento. Non publicū in diuino iudicio reddet vnicuiqz iuxta opa sua. Et huius p̄tatis cōsideratio magne est vtilitatis. **U**n̄ Gal. in alexan. Felices aie dñi vitalis calor art̄ erigit infusos si p̄gustare daret. Que maneāt inanes decurso tpe iustos: p̄miaz reſes: et cōtraria iustis impiis expectet: non vos funest̄ habēdi irriteret amor: nec carnis amica libido viscera tor/ reret. Nulli em̄ dubiū esse debet qn̄ tandē fiat oim maloz vindicta: q̄qz de aliq̄d̄iu dissimulet. **U**n̄ Senec. in declamationibz Sūt dii imortales lēti qdē: sed certū vindi ces generz hūani: et mala exēpla in caput iuuentū: redegerūt: vt iustissima patēdi vice qd̄ quisqz alieno excogitauerit suppli/ cio sepe excipiat suo. **I**uxta vicz illd̄ **L**so/ pi. **D**iscat in auctore pena redire suū. Sed q̄stio est. An p̄ reddēda rōne necessariū sit generale iudiciū vltra p̄cularē: **D**ic̄ rñ. vt s. **E**t exinde. **A**udite o pctōres: fornicato res: vsurarij: piuri: blasphem̄i zc. quō eua detz terribile dei iudiciū: **A**udite qd̄ **J**oā/ nes phariseis dicebat **D**at. iij. **G**enūnia vipaz q̄s ostendit vobis fugere a vctura ira: **H**rego. **V**ctura ira est aniaduērio vl/ tōnis extreme: quō tunc pctōr: nō valebit effugere q̄ mō ad lamenta p̄nie nō recur/ rit. **N**ūc p̄niam agite. **N**otate prudens dispensator an̄ tps reddēde ratiois p̄spicit in libro: et intra se facit cōpotū vidēdo qn/ tū expenderit et q̄ntum recepit. **E**t si plus:

debet diligēter prouidere vnde satisfacere possit: ne subito vocat̄ iā nō possit p̄uide/ re. **N**ūc igit̄ diligēter debem̄ videre libz p̄scie zc. q̄a nūc est tps p̄uidēdi: et nō post mōrtē. **F**igura **A**pocal. x. **J**oānes vidit angelū zc. q̄ iurauit p̄ viuente in secula q̄a nō erit ampli tps: sed ad vocē septe tube oia p̄sument. **E**t infra. x. ca. **V**idit q̄ ma/ re dedit mortuos suos: et terra dedit mor tuos suos. **S**pūalr̄ in tonāte dñi p̄ ange/ licā tubā terribilē **S**urgite mortui/ venite ad iudiciū: nō iā ampli erit tps merēdi aut satisfaciēdi. **C**hry. **I**bi nō erit resiste di virt̄: nec p̄nie h̄c: nec defenstōis tem/ pus: nec fugiēdi facultas. **E**t ex angu/ stia oim̄ nihil remanet nisi luct̄.

Secundus ar. **T**erribile est p̄bū illud **R**edde rōnem villicatōis tue: quod vnicuiqz d̄n̄mo iudice d̄r in instāri mōrtē. **E**ccl̄s. xj. **S**cito qz p̄ his oibz adducet te de in iudiciū. **S**olliciti itaqz esse debem̄ de p̄uisione faciēda: vt nō improui traha mur ad r̄rigorosum iudiciū. **A**d hoc itaqz nos hortat dñs in euangelio. **I**n quo sunt notande tres cōsiderationes. **P**rima est cōsideratio reddēde rōnis. **S**ecunda est faciēde p̄uisionis. **T**ertia est appetēde approbationis. **I**n hoc ser. dicenduz de prima. **C**irca quā iuxta textum euangelij sunt notande tres speciales cōsiderationes.

Prima est cōsideratio totalis receptiōis. **S**ecda cōsideratio diuialis offēstōis. **T**ertia cōsideratio final̄ increpatōis. **P**rima igit̄ zc. qz vicz q̄qd̄ habem̄: a dō recepim̄. **J. Lox. iij. Quid hēs qd̄ nō ac cepisti: Et hoc notat cū dñs d̄r. Hō qd̄a erat diues q̄ habebat villicū. **H**omo iste est de hūanar. **V**illicus d̄r ville custos. **E**t sumit generalr̄ p̄ dispensatore tā pecu nie q̄ frugū et oim̄ q̄ dñs habet ideo villicus non est dñs ip̄i rei. **C**hry. **O**pinto q̄ dam erronea aggrauata mortalibz auget crimia: minuit bona. **E**a p̄o est opinari q̄ ea q̄cūqz possidemus in vsu vite: possidea mus vt dñi. et ideo nō etiā ip̄ortune ea ap p̄hēdim̄ tanq̄ bona p̄cipua. **S**ed p̄rium est. **N**on em̄ nos in vita p̄nti vt dñi collo cati sum̄ in domo p̄p̄ia: sed tanq̄ hospiti tes et aduene/ quo nolim̄ ducimur et quo tpe nō putamus: qui nunc locuples est: in**

Domínica. IX. post Trinitatis

brent fit medicus. Ergo quicumque sis noueris te esse dispensatorem alienorum: et transitorij usus et breuis tibi iura concessa sunt. Abiecto igitur domini fastu sumas humilitate villici. Quilibet igitur homo est villicus dei: cui triplex villa commissa est gubernanda. Prima est mundi cui bona commissa sunt pauperibus largienda. **Exhibe.** Diuitias accepisti non ut lascaueris: ut uas: sed ut i elemosinis expendas. **Secunda** est corporis proprii: quod est ad seruitium dei exponendum. **1. Cor. vi.** Corpus non fornicationi debet: sed domino. et **Rom. xij.** Exhibeate corpora uestra hosti. vi. seruam: deo plene. et c. **Tertia** est anima que est ad dei seruitium dispensanda et sollicitate seruanda. **Deut. iij.** Aniam tuam sollicitate serua. **Et puer. xvi.** Si custodia serua cor tuum. **Secunda** est consideratio diuinalis offensionis que incurritur quando male dispensantur bona commissa. **Uissequit.** **Et hic. s. villicus** diffamatus est apud illum. s. dominum qui dissipasset bona ipsius: et palia in illicitis consumens. **Corpus** voluptatibus dando: animam in mundis et prauis desiderijs implendo. **Diffamatus** est inquam apud eum: quia nihil animum deum laet. **Heb. iij.** Oia nuda et aperta sunt oculis eius. **Tertia** est consideratio finalis in creaturam fiende. s. a iudice. **Uissequit** in euangelio. **Et** uocauit illum. **Uissequit:** villicare uocauit inquam illum internis inspiratibus: exterioribus predicatibus: euidetibus beneficijs: multiplicibus flagellis: et incurtendo timorem damnationis. **Et** ait illi: eum animum morte corripiendo et monendo. **Quid** hoc audio de te: **Redde** rationem villicationis tue. **Logita** dum uiuis quomodo debeas operari. **Oporet** ei te reddere rationem villicationis aut in uita aut post mortem. **Ya** enim ultra. i. a tempore mortis tue non poteris villicare. i. quicumque meritorium aut satisfactorium agere. **Exhibe.** Quotidie nobis talia per effectum exclamat dominus ostendens nobis fruente in meridie sospitate: per uosque uespasciat exanimem: et alium inter praedia exprare. et diuersimode ab hac villicatione distcedim. **In** supradicto autem textu tria sunt notanda perba maxime anxietatis: que si continue sonaret auribus nostris: nunquam peccaremus. **Primum** est perbum rigide reprehensionis cum dicitur **Quid** hoc audio de te: sic ditato meis meritis. quod audio clamorem e terra resonare: rabo: et ribilia scelera: et tantiq; uicia: que tanta bona mea dissipasti. **Secundum** est perbum tre

mende compulsionis. **Redde** rationem villicationis tue. **Exhibe** animum: **Redde** rationem de cogitationibus: perbis: et operibus. **Tertium** est perbum amare subtractiois. **Ya** enim non poteris villicare. **Quintum** uolo. **Puto** que totum mundum anima tue libeter daret ut daret ei spacium hore ad penitendum et aliquid boni agendum. **Tunc** quod acerbissimum est dolor: que tempore gratie inutiliter expederunt. **Exemplum** narrat **Humbertus** tractatu de septuplici timore: que quidam deuotus audiuit uocem lugubrem: et quatenus quid esset. **Risum** accepit. **Ego** super uina anima danata. **Et** ille. **Cur** tamare fles: **Ridit** **Ego** et oes anime danate de nulla re tantum dolemus sic de tempore gratie quod inutiliter expenderimus et peccando presumimus: ubi in una hora potuissemus eternam penam euasisse. **Ergo** ut dicit **Paulus. Gal. vi.** Dum tempus habemus opelemur bonum.

Tertium autem. **Aud. 22.** **Horate** quod dicit **Paulus. de** perbedis. c. de monachis. **Beneficium** hominis in comeda tenet seruare ecclesiam in statu suo: nec potest aliquid de statu ecclesie minuere. **Expone** notanda que animam tenes in comeda. **Et** attende preterea quod dicitur. **Julianus. s. Preterea. ff. ad exhibendum.** **Nihilominus** quod venit ad denandus nisi exhibeat re ad oib; utilitatibus suis et comitatus. **Audite:** **Quis** uestrum si male dispenderit bona sibi a rege commissa et cogat statim sub pena capitis reddere rationem: non timeret? **Quantum** igitur timere debet peccator: **Ya** ut dicit **Heb. x.** **Terribilis** expectatio. s. iudicij que presumptura est aduersarios.

Domínica nona post Trinitatis. Sermo. ij.

Redde ratio.

Redde oia in figura contingebat illis. **Scripta** sunt autem ad correptionem nostram in quibus fines seculorum deueniunt. **1. Cor. x.** **Verborum** illorum consideratio nos inducit ad penitendum ut rationem reddamus. **Et** ibi facit apostolus tria.

Primo precedentium applicatorem. oia in figura seculo applicatorem commo. **Contingebat** illi. **Secundo** applicatorem commo. **Contingebat** illi. **Tertio** conclusiois rationem. in quibus si. se. de. **Ideo** enim ad correptionem nostram scripta sunt: quia sumus in hac uicia seculi etate. **Propter**

oia p̄dicta s̄t apl's Ro. xv. Quaecūq; scri-
pta s̄nt ad n̄raz doctri. sc̄p. s̄nt: vt p̄ pat̄en-
tia z solationē sc̄pturaz spes habeam?

Redde z c.

Prim^o ar. An ch̄ri sit rōem a nobis
exigere s̄m suā deitatē vt s̄m hūani-
tate: q̄ s̄m deitatez. q̄a ei⁹ est retribuere
s̄m deitatē. De deo em oportet credere q̄
remūeratoz sit Heb. xj. ḡ z iudicare. Cō-
tra. Jo. v. Prātez dedit ei iudiciū facere qz
fil⁹ hois ē. **R**ūder Bōn. i. iij. di. xlviij
Ad hoc q̄ iudiciū sit firmū pcurrit auto-
ritas in sententiādo z ptās in retribuēdo.
Hec aut̄ duo cōueniūt ch̄zo s̄m deitatez p
naturā: sic em̄ est deus oipotētissim⁹. s̄m
hūanitatē p̄o sunt ei collata per gr̄az. **G**
Act. x. Sp̄e ē q̄ p̄stitur⁹ ē a dō iu. zc. Hec
Bōn. **P**ro fadānto z pambulo p̄pati-
uo. Cū de oib; opreat rōnez reddere: mul-
tū est notandū illō Arrigeti poete. Ergo
vide qd̄ agas: sapiēs deliberat an̄q; ac-
at: sic tu p̄meditare miser. Et Gene. li. de
p̄tutib; Si prudēs esse cupis in futurū p̄-
spectū intende: z q̄ p̄nt̄ ztingere: anio tuo
cūcta p̄pone. S; q̄rit An zc. Dic r̄n. vt s̄.
Et exinde. **D** q̄terribil⁹ appēbit iudex im-
p̄is: q̄termendū est illud futurū iudiciūz.
Heb. x. Horrendū est icidēre in man⁹ dei
uiuēt; Arēdite o inimici dei z diuīte leḡ
aduersarij: p̄iuri: blasph̄emi: fraudulēt; z c.
Oh heu heu sic d̄r Prouerb. xxvij. Viri
imiq; nō cogitāt iudiciū. Nūc em̄ t̄mno de
suis voluptatib; cogitāt. Sed audite: vul-
go d̄r Unū cogitat gluto: z aliō tabnari⁹
Gluto em̄ cogitat bñ comedere z melius
bibere. Tabnari⁹ aut̄ oia cōst̄gn̄s cogitat
q̄ nō recedet gluto nisi satiffaciāt. Sic mi-
seri pctōres diuitijs z delictijs affluentēs
vnū cogitāt: z aliō diuīa iusticia cōi nota
sunt oia: z tadē corā oib; denudabunt̄ p̄sci-
entiaz secreta. **F**igura Apoē. xx. Libri
ap̄ri sunt zc. Per libros intellige tā p̄p̄tā
pctōz p̄ficiam q̄ m̄tra alia pctōzē corā dō
accusantia: q̄rā testimoniō dīno ip̄sibile
erit resistere. Esa. xlviij. Reuelabit̄ īgnis
nia tua: z videbit̄ opprobriū tuū.

Secūdus ar. In p̄ced. zc. In h̄ dicē-
dū de sc̄da q̄ est p̄sideratio faciente
p̄uissiois/anteq; s̄. cōpellamur cōgere corā
iudice. Un̄ sequit̄ in euāge. At̄ aut̄ villic⁹
itra se zc. vsq; ibi. et scribe octoginta. **U**bi

etiā circa h̄mōi p̄uissioē notandē s̄nt tres
Prima est p̄sideratio (cōsideratioes
tio subtrahende facultatis

Secunda est p̄sideratio faciente possibi-
Tertia est p̄sideratio intel- (litat;
ligende exemplaritatis.

Prima igit̄ zc. Nā ait villic⁹ intra se. Quid
faciam qz dñs me⁹ auf. a me vil. i. oim su-
pradictoz custodiā. Sic em̄ sp̄ oz cogita-
re pctōz. q̄s̄ d. illō Job. xxxj. Quid faciam
cū surrexerit dñs ad iudiciū: z cum q̄s̄erit
qd̄ r̄debo illi; Sequit̄. **F**oder̄ n̄ valeo. i.
p̄p̄tō labore fatiffacere: medicare p̄ ozdem
erubescō. **C**hry⁹. Vita p̄is h̄z exercitium.
mādatoz: futura p̄o solatium. Si nihil h̄
opat̄ es: frustra in futuro sp̄as: sed nec mē-
dicādo p̄ficiēs. Hui⁹ iudiciū sunt p̄gines
fatue que impudēt̄ a prudētib; medica-
uerunt: sed reuerse sunt vacue. q̄libet etiāz
suā cōuersationē q̄s̄ tunicā induit. non est
aut̄ eam exuere aut cābire cū alio **S**ecūda
est p̄sideratio exercende possibilitat; an̄q;
sez veniat dies illa q̄n̄ ip̄sibile erit. p̄uide-
re. Un̄ dixit villic⁹. Scio qd̄ faciā an̄q;. s̄.
tollar de villicatioē p̄ sniam mortis d̄ vsq;
ta: relaxabo debitorib; dñi mei: z distribu-
am eis de facultatib; ip̄s⁹: vt cū amē⁹ fu-
ero a villicatioē. s̄. p̄ mortē: recipiāt me in
domos suas. i. p̄ eoz suffragia recipiāt in
vita br̄a. **H**ora q̄ diuites domos habent
in terra: paupes in celo. Libēt̄ ḡ diuites
recipiant paupes in domos suas in terraz:
vt a paupib; recipiant̄ in celo. **A**ug⁹. **P**re-
be terrā z accipe celum. Conuocaz itaq;
singulis debitorib; dñi sui: fecit circa eos
m̄scōdiam de bonis sibi a dño tradit;: dās
eis oleum compassionis z triticū subuen-
tionis. In hoc aut̄ q̄ plus dedit d̄ oleo q̄
de tritico s̄ḡtur q̄ plus debemus compa-
ti affectu q̄ possimus subuenire effectu.

Tertia est consideratio itelligende exē-
plaritatis: vt vitz itelligamus exemplo
mundanoz q̄ sic afficiunt̄ ad r̄palia q̄ d̄ili-
genter p̄uidere debem⁹ p̄ eñs. Et habet
hec cōsideratio ex p̄bōla euangelica. Si
em̄ villicus ita diligenter p̄uidit̄ sibi zc.
Aug. **U**si possem⁹ excitare boies: z cū il-
lis parit̄ excitari: vt tales eē⁹ amatores
vite p̄manētis: q̄les sunt amatores vite
fugiet; **E**xemplum in vitaspa. **A**bbas
Pambo vadens in Alexandriam videns

Domínica. IX. post Trinitatis

ibi mulierē saltatricē p̄ciosis ornata vestibus amare fleuit: requisit⁹ de eā dixit. Que cause mouent me. Una est dānatio huius mulieris. Alia negligentia mea qz toto tpe vite mee non habui tale studiū placēdi dō q̄ntū ista hodie placēdi hoib⁹. Aug⁹. Si possem⁹ hoies excitare: z cū illis pariter excitari vt tales essem⁹ amatores vite p̄manerent. Tales sunt amatores vite fugiēt⁹.

Quod dicitur diligēt⁹ p̄paret qz oportet ibi in p̄p̄ta p̄sona cōparere. Vñ lex. Accusator⁹. s. Ad crimē. ff. de publicis iudicijs: dicit. In publicis iudicijs p̄curator⁹ nō pōt p̄stitui. Et extra de p̄curatorib⁹. c. Tue fra tēmitatis. In cā criminali nō p̄t p̄stitui p̄curator. Notate bñ. Si q̄s cōpulsus cōparere corā rege p̄ mala dispētiōne bonoz sibi cōmissoz posset obtinere terminū dila tionis ad sibi p̄uidendū: nōne diligēt⁹ fa ceret qd posset q̄nto magis rē. Iō bñ dī Eccl. x. vij. An iudiciū para iusticiā.

Domínica. ix. post Trinitatis
Sermo. iij.

Redde rōnez

Rē. Qui se existimat stare videat ne cadat: tēratio vos nō ap̄p̄ndat nisi hūana. i. Co. x. Ut securi cōpaream⁹ cū ch̄io rōne redditur: iō apl⁹ nos p̄munit q̄ p̄cti casum z tēratiois impulsū. Et tria facit.

Primo ostēdit hūanā p̄stātiā: cū dī. Qui se eri. stare. q. d. Nemo ex se secur⁹ ē.

Secūdo inducit ad vigilantia seu prudētia videat ne cadat.

Tertio ad f̄stētie diligētiā tēratio vos nō app̄ndat nisi hūana. i. leuis z sine p̄sensu.

De p̄mo p̄s. Vniuersa vanitas ois hō viuēs. De sc̄do mar. xij. Videte vosmet ipsos. De tertio p̄s. Bt̄us q̄ tene. z all. p. uulos su. ad petrā. p̄uulos. i. p̄uos cōgita tus. ad petrā. i. ch̄m. **Redde rē**

Prim⁹ ar. An dñs i iudicio rōne extēgens apparebit reprobis i forma dei? **R**at⁹. Sic Reprobis debēt terreri ad aspectū ch̄i: s̄ qd sūme terrer ē maiestas dei? **C**ōtra. Iud. dī. In forma q̄ iudicatus ē videbūt eū vt doleat. In forma dei

tatis n̄ videbūt ne gaudeat. Rūdet Bon. in xij. dist. xlvij. Sic dī Aug. z Iud. z magister in lra: z etiā Hugo de sacris. P̄ez null⁹ de reprobis videbit in iudicio: s̄ oēs filiū qz fili⁹ hois est. Vñ nō apparebit malis i forma dei. Prop̄ qd nota q̄ duplex est cōgnitiō deitatis. Una p̄ signa z effect⁹. Alia in sua forma z essentia. Dico q̄ reprobi habebūt cōgnitiōne de ch̄i deitate p̄ signa certissima z effect⁹ manifestos. Cōgnitiōne autē in p̄p̄ta forma p̄ aprā v̄sionē nō habebūt qz talis forma impropor tionalis est oculi creature nisi sint sublimati p̄ gl̄iam aut sup̄abundantiā gr̄e. Reprobis autē non dabit gr̄a: nec simpli: nec ad tps. Nō em̄ decet eos h̄re aliquā delectatiōez. **Hec Bon.** **P**ro fun. Q̄ fatuū q̄ curis mūdantis se implicat z de dei iudicio non cogitat. Vñ tales redarguit p̄s⁹ dī. Quas hoim: o q̄ntū est in reb⁹ inane. S̄ vn de h̄misi qz mortē n̄ p̄siderat. Sen. ad lu. In h̄ oēs fallimur q̄ mortē nō p̄p̄cīm⁹? magna ps etiā p̄erijt. Quid etat⁹ retro ē mors tenet. h̄ ḡsepi⁹ cogitem⁹ qz velim⁹ nolim⁹ oportebit semel cōparere corā sū? **P**ro iudice. S̄ q̄rit An apparebit rē. Dic rñ. vt s̄. Et q̄ p̄clude q̄mifera erit reproboz cōditio q̄b nulla tā oino esse poterit. qualiscunqz consolatio. Iō bene dī Bern li. metrico de contemptu mundi. Quāma le fraudat q̄ stulteludificat q̄ p̄pter florē mundi vanūqz decorē: q̄ prius apparet q̄ si flos z protinus aret. Tendit ad infernum p̄dit diadema sup̄num. Tunc flens z tristis qui penis subdit istis. **V**allet p̄terite q̄ in omni tpe vite pauper vixisset nec diuitias habuisset. **Hec** notate o miserī qui nunc diuitijs: honorib⁹: z delitijs animuz occupatis z dei mandata contemnitis. **O** luxuriosi rē. **O** q̄ncti peccatores: o q̄ grauis confusio: quāta vobis angustia com parere coram tanto iudice a quo non aliō expectabitis q̄ p̄iijci in tenebras exteriōres. **J**uxta illud **M**atth. xxij. Projicite eum in tenebras exteriōres. **R**eo em̄ conuictio solet iudex ferre sententiā. quo facto ministri solent reum ligatū ad patibulum ducere: z aliquando portat furta sua secuz vel signum sui criminis ad confusiōne suam. **S**ic et peccatores conuictio p̄feret dñs suam di. **I**te maledicti in ig. ceter. rē. **E**t

sic p̄ictes miser peccōr in tenebris exterior
res. **Figura** Apo. xvij. Sustulit vnus
angel⁹ for⁹ lapidē magnū z misit i mare
dicens. Hoc ipetu mittet babilō z vltra
nō inueniet. Angel⁹ for⁹ ē chris. Lapis il
le ē peccōr idurat⁹ q̄ etiā siḡ p̄ babilonem
q̄ interpretat⁹ p̄fusio. Per mare siḡ infern⁹
vñ nunq̄ redit reprobr: sic nec lapis a p̄su
do mar⁹. Sap. j. Nō est agnit⁹ q̄ sit reuer
sus ab inferis.

Secūda ar. In p̄ced. zc. In h̄ dicēdū
de tertia q̄ ē cōsideratio appetēde ap
probatōis: q̄lit. s. h̄ appetere debemus vt
sic vramur bonis a deo nob̄ cōmissis vt a
sūmo iudice approbari mereamur. Et no
taf̄ hec op̄ditio cū d̄r Et laudauit zc. vñ
in finē. Vbi notanda est triplex cōsidera
tio specialis

Prima est desiderande laudatiōis.

Secūda est notande comparatiōis.

Tertia est obseruande exhortatiōis.

Prima igit̄ ē zc. Boni em̄ dispensatores
donor̄ dei laudādi sunt ab eo. j. Cor. iij.
Tunc laus erit vnicūq̄ a deo. Et h̄ nota
tur cū d̄r. Et laudauit dñs villicū inq̄ra
tis. i. villicū iniquū: n̄ q̄ aduersus eū frag
dulēter: sed p̄ se prudēter egisset fm̄ pru
dentia hui⁹ seculi. Aug. de q̄stis. euange.
Nō oia debem⁹ ad imitādū sumere. Non
em̄ dño n̄o faciēda est in aliq̄ fraus vt de
ipsa fraude elemosynas faciam⁹. Zbidem
Intelligam⁹ si laudari potuit a dño ille q̄
fraude faciebat: q̄nto ampli⁹ placeat dō q̄
fm̄ ei⁹ p̄ceptū opa illa faciūt. **Secūda** est
cōsideratio notāde cōparatiōis: cū d̄r q̄ filij
hui⁹ seculi prudentiores filijs luc⁹ in gene
ratiōe sua sūt. i. prudentiores sūt circa tpa
lia z plerūq̄ in malo q̄ isti circa sp̄alia.
Hiero. Heu nos feruētissimi sum⁹ in ter
renis: fragilissimi in celestib⁹: z sūmā i re
bus p̄uis exhibentes alacritatē: ad malo
ra tepescim⁹. Celerē habiture finē res sū
ne sine q̄runt. celestes diuitias: imortales
honores p̄igra q̄dā dissimulatiōe negligi
mus. **Tertia** est cōsideratio obseruande
exhortatiōis: cū dñs d̄r. Et ego dico vob̄
facite vob̄. i. ad vtilitatē vram: amicos de
māmona inq̄rat⁹. i. d̄ tp̄alib⁹ diuitijs: nō
eo mō q̄ fecit villic⁹. s. defraudādo aliena:
sed largiēdo vtra: vt cū defecerit⁹ merit⁹ p̄
p̄ijs z p̄nti vita: recipiāt vos in eterna ta

bernacula. i. p̄ sua suffragia impetrent vos
recipi. Aug. de p̄bis dñi. Qd̄ hebrei vo
cant māmona: latine diuitie vocat. Dicūt
aut̄ diuitie inq̄rat⁹ nō qz sint inq̄ adq̄site
(Mles em̄ essent restituēde: nō in elemosy
nis dande) sed qz fallūt p̄mittētes securi
tatē z dātes timorē: satietatē p̄mittētes z
esurē dantes. Aug. de p̄bis dñi. Iste ab
inq̄rate appellat⁹ diuitie. qz vere nō sūt:
paup̄rate em̄ plene sunt z sp̄ obno
tie castib⁹
Ide ibidē. Diuitie inq̄rat⁹ dicunt: qz nō
sunt iste diuitie nisi inq̄s q̄ in d̄is spem cō
stituit atqz copiā sue britudis. A iust⁹ fo
cū possident: est h̄c ista pecunia: sed non
illis diuitie: nisi sp̄uales z celestes. Itē di
cunt diuitie inq̄rat⁹. qz p̄f̄ eas multa ini
q̄ cōmittant. j. Tim. vj. Qui volunt diui
tes fieri incidūt in tērationē z in laqueus
diaboli zc. Vñ z sathanas dicit māmon:
d̄r eis p̄esse q̄ tentat hoies vt anaricie ser
uiāt. Est aut̄ notādū q̄ et si de diuitijs iu
ste habit⁹ nō sit faciēda elemosyna: qz sūt
restituēde si h̄ri possit ei⁹ p̄ntia cui p̄inēte
tū de diuitijs inq̄ affectu vel actu adq̄sit⁹
fieri p̄t elemosyna: vt de adq̄sit⁹ p̄ meretri
ciū vel lenociniū: vñ dieb⁹ fest⁹ laborādo z
hmōi. Et dicit⁹ itaqz patet q̄ vtile sūt diui
tias paup̄ib⁹ erogare. Leo papa. Numq̄
apud deū p̄ire poterit qd̄ fidelis benigni
tas erogauerit: nec delictor̄ memoria erit
vbi testimoniū pietat⁹ affuerit. **Exēplū**
in Cornelio Act. x. et de brō Martino. et
Dan. iij. Daniel p̄suluit Nabuchodonos
sor d. Petra tua elemosynis redime. Tob.
xij. Elemosyna a morte liberat: z ipa est q̄
purgat peccata.

Terti⁹ ar. Aud. zc. Lauete q̄ ne igra
ti sit⁹ dño q̄ oia dedit. Nā sic habet
de dona. c. si. p̄pter ingratitudinē reuocat
donatio. Et fm̄ leges: fili⁹ ingrat⁹ exhe
redari meret. L. d̄ inoffi. testa. l. liberi. Et
in autē. vt cū de appellatione coḡscif. col.
vij. s. Lausas. Audire: Si dederit vob̄
rex dona plima z pinguem hereditatē: p̄
vos autem trāsserit filius regis indigens
et a vobis subsidium petens: z ei subue
nire noluerit⁹: nonne merito p̄uandū est
iam bonis cōcessis ac etiā p̄missis: Expo
ne z applica Notādo q̄ pauper elemosy
nam petens recipiendus est vt filius det.
Ideo durum iudicium habebunt diuites

Domínica. IX. post Trinitatis

qui paupibus non subueniunt. Jacobi. ij. Iudiciū sine misericordia fiet ei qui nō fecerit misericordiam.

Sermo. iij. p. dñica nona post Trini.

Redde ratio.

Rz. Fidelis deo qd nō pa. vos tē. supra id qd po. sed fa. etiā cū tē tatiōe pugtu: vs possit sustinere. j. Coz. x. Ut securi esse possim? p rōne reddēda nos pfortat aplus subleuādo ad spem victorie ne timor desperationē irāducatur. Ubi ostēdit qd in tentatiōibz nobis adest deo tripliciter

Primo repmēdo tētātz maliciā. Fidelis deo animū roboran/ (lis deo rē. do p gnam. sed fa. cum tēta. puentū

Tertio dando firmā resistētiā. vt possitis susti. Pro his oibz Esa. xl. Qui dat lassō p̄torem z his qd non sunt fortitudinē et robōr multiplicat.

Redde rationem rē.

Primo articulus. An dñs in iudicio rationē a nob exigēs appebit repro/ bis in forma hūanitatē glōsa: Nō. Chryf. Veniet in iudicio chris nō solum vulnez cicatrices: sed z ipam mortē exprobratissimā ostēdens. Nota. Nulla erit in eo fictio. Gtālē ostēdet formā q̄le habebit: sed hēbit glōsam. igit. Rūdet Bona. in. iij. di. xlvij. Dicēdū est qd appebit oibus in forma glōsa. z nō erit differētia ex pte apparētis: sed ex pte respicientis. Boni em̄ respicient formā glōsam cū gaudio z glōia: sed mali cū p̄fusione z pena. Confundent em̄ in aspectu ei? z non poterūt eius sustinere vultū p̄tē p̄scie remorsum z p̄pter expectatiōem p̄ eos ferende snie. Ad id qd obijcūt dicēdū qd ille cicatrices erunt signa mortis vilissime p̄terite quā sustinuit Sz tñ qz appebūt in excellētia glōie: signū erūt victorie z glōie tūc p̄ntz. Hec Bon.

Pro fundamēto. Sepe z mltū p̄sidera/ re debem? qd miseri erim? si p̄tē negligētiā nūc bñ agēdi nos oporteat in dei iudicio in infernū detrudi. Uñ petroni? poeta Eheu nos miseros qd tot? homūcio nil ē. Nil erim? cuncti post nos auferet orcus. Ergo viuam? dū licet esse bñ. Nec in hoc est differēdū: qm̄ vt ait Senec. de re. for.

Dulos vitā differētes mors incerta p̄tē venit. Itaqz ois dies velut vltim? iudiciū est. Sic ḡtemp viuendū est q̄si statim sit comparēdū corā iudice p̄ ratiōe reddēda. Sed querit An dñs rē. Dic rñ. vt s. Et exinde. O qd horribilis visio reprobis cum videbūt glōsiaz faciē iudicis. Lerte vt hz Sap. v. vidētes turbabunt timore horribili. veluti cū ille qd offenderit regem cogere ipemet in curia regis culpam suā dicere: expectās mortis suam. Audite o peccatores z timete. Lubrici: o auari: o p̄tē r̄i: o blasphemī: o paupēz oppressores rē. q̄q̄ em̄ dñs in seipo sit pius et dulcis: tñ p̄pter suā culpā videbūt cū reprobi vt terribilē. Aug. Deus in seipo est alpha z o: p̄ncipiū z finis: in mūdo creator z rector: in angelo decor z sapor: in electo liberator et adiutor: in reprobo terror z horroz. Nec mirū: cum se videant reprobi reos eterne p̄tē. Attēdite: vt res eligat aut fugiatur maxime est attēdēda ei? lōgitudo aut breuitas. Nā si bona est: eligibilior est q̄ cito trāsit. Si mala: eligēda est q̄ cito trāsit. Eligibilis est ergo h̄ p̄tē agere. s. in hac vita que breuis est q̄ in eternā gehennaz incedere. Figura. ij. Reg. xiiij. Dauid pot? elegit triū diez pestilentia q̄ inimicōz p̄secutiōne p̄ tres mēses/ aut famē seip̄tē annoz. Spūalr Dauid cui de? indigatus erat p̄pter populū numeratiōne/ significat peccatōre cui dñs indignat p̄pter peccōz multitudinē. Eligat q̄ pestē triū diez erū. i. p̄titionis: cōfessionis: et satisfactiōnis. et nō p̄secutiōne inimicōz: neqz famē septē annoz. i. egestatem totū vite future. Septē em̄ anni/ totū tps s̄gn̄t. Aug. li. de decē chordis. Veloz est modica amaritudo in faucibz q̄ etnū tormētū in visceribz.

Pro scō ar. In p̄ced. rē. Hunc iuxta thema ostēdū de q̄b est reddēda rō. vide i secūdo aduētuāli. fēf. v. post tertiam dñicam. Et ibidē sume tertium articulum.

Sermo quintus pro dñica nona post Trinitatis.

Redde ratio.

Rz. Ecce venio cito: et merces mea meū est dare vnicuiqz s̄m

opa sua. Apo. vl. Tria sunt ibi notanda. Primum veniendi promptitudo. Ecce ego venio cito.

Secundū venientis celsitudo. merces mea mecū est. i. prās reddendū mercedem. Tertiū iudicātis recitudo. Dare vni/ cuiq; sū opera sua.

De primo Sopho. j. Juxta est dies dñi: iuxta z velox nimis. De secdo Barthei. xv. Tūc sedebit sup sedē maiestatis sue. De tertio Rom. ij. Reddes vnicuiq; sū opera eius. His qdē q sū patiaz bo ni opis glām z honorē: his autē q nō adq̄ eicunt veritati/ira z indignatio: tribulatio et angustia. Saluatio

Redde rationem zc.

Primo articulus. An hora iudicij generalis in q̄ est ab oib; ratio exigēda sit nota alicui creature? Sic. qz beati in deo omnia vidēt. iuxta illd̄ Grego. Quid est qd̄ non sciāt q̄ scientē oia sciunt. Contra. Bar. xxiij. De die autē illa z hora nemo scit: neq; angeli celoz: nisi solus pater

Rñdet Bona. in. iij. di. xlvij. Dicendū q̄ abscq; dubio hora illa est nota toti trinitati: z homi assumpto. Ignota est autē oib; in statu viatoz existentib;. Sed contentio est inter doctores an sit nota angel' et aniab; bñs. Sed certe q̄cquid sit tenendū sup hoc: magis docebit experientia pro tpe z loco q̄ nunc doceat scia. Hec Bon.

Pro fundamento. Absq; dubio de oia nouit p̄terita: p̄sentia: z futura. Nā iuxta pbūm. j. metaphy. Tunc vnū quodq; scire dicimur cum cām primā scire putamus. Deus autē nouit oim causam primā. s. voluntatem suā. Et de futuris dicit specialr poeta Pāphylus. Solius est pp̄itum scire futura dei. Sed q̄ritur An hora zc. Dic rñ. vt s̄. Et exinde. Certe nedum hora generalis iudicij: sed z partiar; de lege cōmuni viatozib; est ignota. Eccl̄s. ix. Nescit hō finē suū. sed sicut zc. Cur hoc nō ar tēditis pctōres exccatī: fraudulētī zc. Et plerūq; cū q̄s se credit securiorē: tūc mor tē bz z damnationē pp̄inq̄orem. Figura Dan. v. de Balthasar. Vide dñica. ij. p̄ ep̄pha. ser. vj. Tandē dic illud Aug. Au d̄uoz est qui cū vno pctō mortali dormit q̄ qui cum septem hostib; inuicem p̄ mortē sua obligatis configit. Sed heu. hoc

non attendunt peccatores. Pro secūdo z tertio ar. vt in scdo aduentuali. ser. vj. post tertiā dñicam.

Sermo. vj. p dñica nona post Trini.

Redde ratio.

zc. Penitentiā age siq̄ min' venio cito Apocal. ij. vt v'ez red/ das rationē. Sūt autē ibi tria notanda.

Primū salutaris exhortatio. Penitentiā age. Secundū exhortatiōis cōpulsio. siq̄ minus.

Tertiū cōpulsōnis augmētatio. cito.

De primo Barthei. iij. Pniam agite zc. De secdo Eccl̄. ij. Si pniam nō egerim' incidemus in man' dei. De tertio Heb. x. Adhuc modicū aliq̄ntulūq; q̄ ventur' ē veniet: z nō tardabit. Saluatio

Redde rationem zc.

Primo ar. Gr̄z oēs iudicabunt. Sic. ij. Eoz. v. Omnes nos manifestari oportet an tribunal ch̄i: vt zc. Contra Joan. ij. Qui credit in eū nō iudicaf zc.

Rñdet Bona. in. iij. di. xlvij. Iudiciū d̄i triplr. s. Cōmuniter: pp̄ie: et appropriatē. Iudiciū cōmuniter d̄i collatio manifeste meriti ad p̄miū. Iudiciū pp̄ie d̄i discussio meritoz cum snie diffinitione. Iudiciū appropriatē d̄i condemnatio. An iudicatus dicit condēnatus. P̄mo modo oēs iudicabunt quia patebit quō de omnibus retribuet sū merita. Secūdo modo put d̄i iudiciuz discussionis nō oēs iudicabunt: sed erūt quatuor ordines sicut distinguit Greg. z magr̄ ponit in lra.

Tercio modo soli mali iudicabuntur. Et istud iudiciū incipit in p̄nti per exccatōnem i infidelib;: z per expoliationē in de/ monibus: et consumabit in futuro. Hec Bonauē. Pro fundamento. Tertū est q̄ in diuino iudicio vnusquisq; recipiet mercedem pp̄iā. Petrom'. Digna laborant' rñdent p̄niā curis. Et plius. v. Ethicoz Medii iusticie in q̄dam portioneabilitate consistit sū quam reddēda est merces vnicuiq; sū dignitatē opis et operantis. In deo autē est summe iusticia distributiua. Cum q̄ querit An ois zc. Dic rñ. vt s̄. Et exinde. Lauete itaq; ne iduremi in pec